Jak bylo před 84 léty

V kronice obce Vesce jsem nalistoval stranu 50 až 54 a dočetl jsem se tu, jak to u nás vypadalo před 84 léty, tedy v roce 1921. (Napsáno 2005) Mladá Československá republika slavila v tomto roce teprve třetí výročí svého vzniku a tato skutečnost, že utekly teprve tři roky od skončení první světové války, se také projevila v zápisech kronikáře Josefa Hejduka.

Podívejme se tedy, co v tomto roce kronikář do pamětní knihy zapsal:

Zima byla mírná, hospodáři zaseli jařiny ponejvíce až v měsíci dubnu. V srpnu přišla větrná smršť s bouřkou, která nadělala dosti škod na ovocném stromoví. Podzim byl, jako skoro celý rok, suchý. Jen občas se objevil deštík, ale ještě 14. října byla bouřka. Mrazy začaly od 8. listopadu a současně začal padat i sníh. Pak bylo měsíc mírněji, až kolem Vánoc přišly opět až 20° mrazy.

Veškerá úroda se letos dobře sklidila. Sucho se projevilo tím, že nenarostly otavy, jetele byly nízké a řídké. Také obilí bylo poměrně řídké a sláma krátká. Zahrady a stráně byly suchem jakoby vypáleny. Urodilo se dosti hrušek a švestek, ale jablek bylo málo. Včelaři museli i přes léto včelstva přikrmovat a medu bylo pramálo.

Po jaru se začaly ve zdejších i okolních lesích vyskytovati mnišky a jejich žravé housenky působily nesmírné škody na lesních porostech. Zdálo se, že nebude možná záchrana. Mnišek rapidně přibývalo, zejména na smrkových porostech. Pod smrky se to housenkami jen hemžilo a po lese se šířil nepříjemný ošklivý zápach, a to zvláště po dešti. Tento zjev je u nás neočekávaný a naprosto nebývalý. Různá protiopatření se ukázala jako neúčinná a zbytečná.

Ke dni 16. února 1921 se konalo v naší republice sčítání lidu. Obec Klokočí s osadami měla k tomuto dni celkem 1 146 obyvatel (samotné Klokočí 315, Vesec 250, Smrčí 209, Prackov 127, Loktuše 245). Turnov měl 6 887 obyvatel, Rovensko pod Troskami 2 406 a celý okres Turnov 45 070 lidí. (V roce 1890 měl turnovský okres 47 688 obyvatel.)

V novinách se objevil článek, který čerpal ze spisů Okresního úřadu v Semilech v Okresním archivu v Semilech, který říká, že soudní okres Semily je třetí týden bez chleba, lomnický druhý týden, rovněž po tak dlouhou dobu bez mouky vařivé. Hladovějícímu lidu nelze zazlívati, dopustí-li se nějakých přehmatů. Prosíme o dirigování zásob, jinak se personál rozuteče a rozpoutají se bouře v míře nebývalé. Pracující ženy Semilska znovu demonstrují před Okresním obilním úřadem v Semilech (11. ledna 1921).

Hodnota naší měny v cizině zvolna stoupá. Naše koruna má největší hodnotu ze všech měn států bývalého Rakousko- Uherska. Drobných peněz je již dostatek. Byly vydány nové čsl. papírové peníze těchto hodnot: 1, 5, 10, 20, 50, 100, 500, 1000 a 5000 Kč. Místy se vyskytly padělky papírových peněz (bankovek, státovek). Naše bankovky stokoruna, tisícikoruna a pětitisícikoruna jsou vyrobeny v Americe (USA).

Školní rok 1921-1922 zahájili v Obecné škole ve Vesci řídící učitel J. Vlček a učitel František Seidl. Do školy chodilo 105 žáků, z toho 46 chlapců a 59 děvčat. Do měšťanské školy odešlo 11 dětí. Každá středa byla volná, bez vyučování (tzv. feriální). Zato každou sobotu měli žáci vyučování celodenní.

V osadě Vesec byla provedena oprava místní komunikace, a to tzv. „Ulička“ od čp. 15 až nahoru k prackovské silnici. Dále se opravila i cesta od mostu za potokem kolem čp. 2. Náklady na tyto opravy si vyžádaly částku 6 822 Kč.

Druhé odvody branců v nové Československé republice se konaly dne 22. dubna 1921. Byly k nim předvolány ročníky: 1899, 1900 a 1901. Z celé obce klokočské se zúčastnilo 24 mužů, odvedeno bylo devět branců. Odvedenci nastoupili vojenskou prezenční službu dnem 1. října 1921.

Ve Vesci bylo v roce 1921 sehráno celkem pět divadelních představení, a to byly tyto hry: Slečna prokuristka, Sněhurka, Z českých mlýnů, Písmákova dcera a Ta naše Máňa. Sňatky uzavřelo pět novomanželských dvojic. Zemřely dvě osoby a narodilo se celkem sedm dětí.

Ve dnech 9. - 11. ledna 1921 se v Praze konal I. valný sjezd legionářů, 28. srpna pak byl v Turnově „Den legií“. Obou akcí se zúčastnilo několik legionářů z klokočské obce. Dne 6. června uspořádala Tělocvičná jednota „Sokol“ ve Vesci okrskový výlet na vrch Kozákov.

Dne 14. 8. se členové zúčastnili župního sletu Sokolstva v Liberci.

Od loňska až do letošního podzimu dobře prosperovalo broušení skla (korálí) a obchod s ním. Brousily se štifty, perle (ručně), kvadrantní a výroba perliček po domácku (tzv. viklování). Mnohé ženy jako domácké dělnice navlékaly korále. Začalo se rozvíjet i stavebnictví a utěšeně se zlepšovaly poměry drobných řemeslníků.

Neuvedl jsem zdaleka všechno, co obnáší zápisy ve vesecké kronice za rok 1921. Bylo by toho velice mnoho, proto jsem vybral jen ty nejzajímavější zápisy, aby si čtenáři „Nových Pojizerek“ udělali představu, jak to u nás před těmi mnoha léty vypadalo a jaké naši předkové řešili tenkrát v mladé republice problémy.